

กรณีศึกษา โปรแกรมผู้กระทำผิดคดีเพศ

บทความโดย : นางสาววันทนา เมืองอนันต์

นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ กัทสสถานวัยหนุ่มกลาง

น.ช. เพชร (นามสมมุติ) ปัจจุบันอายุ ๓๐ ปี ประเภทคดี ช่มชู้และฆ่า กำหนดโทษตลอดชีวิต กำหนดพ้นโทษ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ได้รับการคัดกรองเพื่อเข้าร่วมอบรมโปรแกรมแก้ไขผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด ประเภทคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ จากข้อมูลการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังระบุว่ารับย้ายมาจากเรือนจำกลางชลบุรี เป็นผู้ไม่รู้หนังสือ รูปร่างสูง -ผอม ผิวดำแดง มีประวัติเสพยาเสพติด ประเภท กระท่อม กัญชา ยาบ้า สักลายบนร่างกายและใบหน้าหลายจุด

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ น.ช. เพชร (นามสมมุติ)

ด้านครอบครัว เกิดที่จังหวัดระยองมีพี่น้องสามคนเป็นผู้ชายทั้งหมด เพชร (นามสมมุติ) เป็นคนที่ ๓ พี่ชายคนโตยังมีชีวิตและมีครอบครัวไม่ได้อยู่ในพื้นที่จังหวัดระยอง ไม่ได้ติดต่อกับทางบ้านนานแล้ว พี่ชายคนที่สองเสียชีวิต พ่อประกอบอาชีพรับจ้างขับรถบรรทุกและขับรถแท็กซี่ แม่ไม่มีอาชีพอยู่บ้าน แม่มีรูปร่างอ้วนจึงเดินไม่ค่อยจะไหว บ้านที่อยู่ที่ระยองเป็นบ้านของพ่อและมีบ้านอาปลูกอยู่ใกล้ๆ พ่อจะไปทำงานต่างอำเภอโดยอาศัยรถเพื่อนหรือนั่งรถโดยสารไป พ่อทำงานเข้าไปเย็นกลับมาอนบ้าน แม่มีหน้าที่ทำกับข้าว หากต้องการเครื่องปรุงอาหารสด เพชร (นามสมมุติ)จะเป็นคนปั่นจักรยานออกมาซื้อให้ที่ร้านค้าหน้าปากซอยหมู่บ้าน หรือไปขอที่บ้านอาใกล้กัน

ด้านการศึกษา เข้าเรียนที่โรงเรียนเทศบาลใกล้บ้าน ชั้นประถมศึกษาแต่เรียนไม่จบเนื่องจากไม่ชอบเรียน เรียนไม่รู้เรื่อง เขียนและอ่านภาษาไทยได้ในระดับต่ำ ดังนั้นสถานะของเพชร (นามสมมุติ) คือผู้ไม่รู้หนังสือ

ด้านอาชีพก่อนต้องโทษ ตอนอายุ ๑๕ ปี มีญาติๆ พาไปทำงานยกเครื่องเสียง จัดเก้าอี้ เวลาว่างนอนเล่นแถวอำเภอใกล้เคียงกับละแวกหมู่บ้าน เพชร (นามสมมุติ) เรียกอาชีพของตนเองว่า “เด็กคอนวอย” ทำงานไปเรื่อยๆ เขาก็สอนให้จัดเวที ประกอบไฟ มืงงานทำไม่ทุกวันแต่ถ้ามีวันหนึ่งจัดสองเวที หากมีงานเขาจะมาเรียกที่บ้าน เพชร (นามสมมุติ) ก็ปั่นจักรยานไปรอขึ้นรถที่บ้านเก่าแก่ ส่วนใหญ่จะเริ่มทำงานเวลาบ่ายและอยู่ในงานคอนเสิร์ตจนกว่างานจะเลิกซึ่งก็คือเข้าอีกวัน รายได้ต่อครั้ง ๕๐๐ บาท เพชร (นามสมมุติ) ชอบงานคอนวอย เพราะจะได้ดูคอนเสิร์ตดูนักร้อง และแดนซ์เซอร์ พอได้เงินค่าแรงก็นำมาให้แม่บ้าง หรือซื้ออาหารแห้ง เช่น ปลากระป๋อง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป น้ำปลา น้ำมันพืช เข้าบ้าน อีกอาชีพหนึ่งของเพชร (นามสมมุติ) คือขับรถแท็กซี่ ซึ่งพ่อได้สอนขับรถแท็กซี่ให้ตั้งแต่เพชรอายุ ๑๕ ปี รายได้เหมาะเป็นพื้นที่การตก

พ

ฤติการณ์การกระทำผิด

เพชร (นามสมมุติ) ได้รับการว่าจ้างมาให้ขับรถตักดินที่จังหวัดชลบุรี ในพื้นที่วัดใกล้กับบ้านของน้ำซึ่งเป็นน้องสาวแท้ๆของแม่ วันนั้นที่วัดมีการจัดงานประจำปีมีเวทีคอนเสิร์ต มีร้านขายสินค้า มีโชว์รถไถ่ถึง มีคนจำนวนมากมาเที่ยวงาน ในช่วงค่ำหลังจากเสร็จงานขับรถตักดิน เพชร (นามสมมุติ) และเพื่อนนั่งดื่มเหล้าขาว และน้ำในกระท่อม จนกระทั่งประมาณเที่ยงคืนทั้งแก๊งค์ที่นั่งดื่มชวนกันไปเดินเที่ยวงานวัด เพชร (นามสมมุติ) เล่าว่าเจตนา คืออยากจะไปดูรถไถ่ถึง เพราะมีความชอบและไม่เคยเห็นมาก่อน ส่วนเพื่อนอยากไปดูนักร้องและแดนซ์เซอร์ พอเดินเล่นในงานมาได้พักหนึ่ง หนีไปไม่เจอเพื่อน จึงเดินคนเดียวโดยผ่านมาทางด้านข้างวัด บริเวณนั้นเป็นห้องน้ำ ซึ่งในช่วงเวลานั้นไม่มีคน เพชร (นามสมมุติ) เดินเข้าไปห้องน้ำเพื่อปัสสาวะ ตอนที่เดินออกมีผู้หญิงเดินเข้าห้องน้ำสวนไป ขณะเล่าถึงตรงนี้ เพชร (นามสมมุติ) หยุดคำพูดหลายนาที ก่อนพูดประโยคที่ว่า “ผมไม่รู้ผมทำอะไร” เช้าวันรุ่งขึ้นตำรวจมาเอาตัวผมไปที่สถานีตำรวจ แม่กับน้ามายืนร้องไห้อยู่หน้าห้องขัง บอกว่าจะไม่มาเยี่ยมไม่มีเงินมาประกันปล่อยไปตามเวรกรรม วันที่ตำรวจพาไปทำแผนมีคนมารอกระที่บผม ตำรวจต้องเอาขึ้นรถและพาไปทำแผนอีกครั้ง

โลกสี่เหลี่ยม

ของ น.ช.เพชร (นามสมมุติ)

ตามคำสั่งศาลตัดสิน นายเพชร (นามสมมุติ) อายุ ๑๘ ปี (ขณะนั้น) ฐานความผิดต่อชีวิต ช่มชืด ๓ ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ให้จำคุกมีกำหนดโทษ ๑๒ ปี ๘ เดือน ๑๒ วัน (๔๖๓๕ วัน) เปลี่ยนสถานะเป็นนักโทษเด็ดขาดชาย ชั้นกลาง ถูกควบคุมตัวที่เรือนจำกลางชลบุรี ตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ และรับย้ายมาควบคุมตัวที่ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๔ เข้ารับการฝึกอบรมแรกรับตามระยะเวลา และเข้ารับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ให้อยู่ที่แดนควบคุม ๑

ชีวิตในโลกสี่เหลี่ยมของ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่งานโยธาประจำกองงาน โดยต้องปัดกวาด ทำความสะอาด เก็บเศษขยะ ซึ่งเป็นงานที่เหมาะสมตามระดับสมองและลักษณะนิสัยของ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) ด้วยความเป็นคนที่คิดช้า แต่ชอบที่จะช่วยเหลือภัยภัยของอย่างไม่นิ่งดูตาย ดังนั้น จึงเป็นที่รู้จักของเพื่อนๆผู้ต้องขังภายในแดนควบคุม น.ช.เพชร (นามสมมุติ) สามารถปรับตัวและมีที่ยืนในพื้นที่โลกสี่เหลี่ยมได้อย่างพอเหมาะ

ข้อมูลด้านการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย : ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) ได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ โครงการ/กิจกรรมบรรยายความรู้ด้านต่างๆ ของทางทัณฑสถาน การเรียนเพื่อรู้หนังสือ (ฝึกเขียน และสะกดคำ) และได้เลื่อนชั้นจาก นักโทษเด็ดขาด ชั้นกลาง เป็นชั้นดี ตีมาตามลำดับ ปัจจุบันรักษาชั้นอยู่ที่ชั้นเยี่ยม โดยไม่เคยกระทำผิดทางวินัยใดๆเลย

ช ง แ ก ไ ช ง พ ฒ น า

เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๑ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) ได้รับการคัดกรองให้เข้าอบรมโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การกระทำผิด ประเภทคดีความผิดทางเพศ ตามแนวทางที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดในแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan)

รายละเอียดการอบรมโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูฯ น.ช.เพชร (นามสมมุติ)

ค่าเฉลี่ยผลการประเมินก่อน - หลัง เข้าอบรม (ผู้ช่วยเหลืออ่านแบบประเมินให้ฟังและกากบาทเลือกข้อ)

๑) ความรู้ คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน ค่าเฉลี่ย ๑๐.๕ คะแนน

๒) เจตคติ คะแนนด้านละ ๕ ค่าเฉลี่ยด้านความซื่อสัตย์ ๒.๕ คะแนน ด้านความมีเหตุผล ๑.๐ คะแนน ด้านความรับผิดชอบ ๒.๐ คะแนน ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ๓.๕ คะแนน ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ๒.๐ คะแนน จากผลค่าเฉลี่ยเจตคติจะเห็นได้ว่า น.ช.เพชร (นามสมมุติ) มีความโดดเด่นด้านความฉลาดทางอารมณ์

๓) ภาวะสุขภาพจิต ๒๔ ข้อ คะแนน ๐ - ๒๘ คะแนน = ปกติ เกินกว่านี้ = ผิดปกติ ผลการประเมินได้ ๔๗ คะแนน = ผิดปกติ

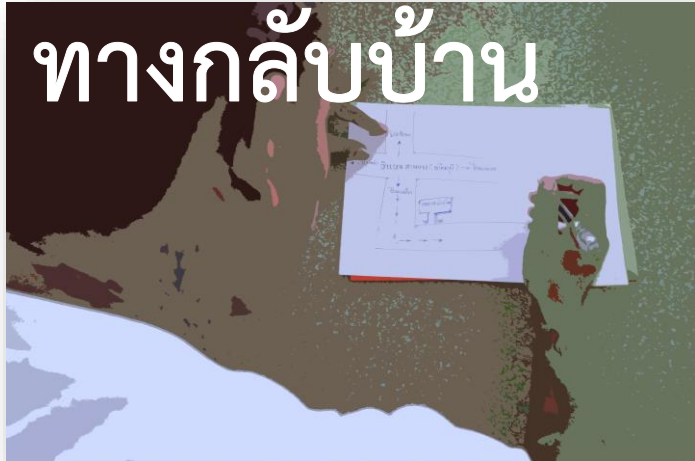
การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟู ทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่ม ตัวอย่างกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมแผนผังครอบครัวของฉัน : กิจกรรมนี้ทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับครอบครัวของ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) ข้อค้นพบ พบว่าครอบครัว น.ช.เพชร (นามสมมุติ) อยู่ด้วยกันด้วยความอบอุ่นเป็นครอบครัวขนาดเล็กที่ทุกคนต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ มีรายได้หลักจากพ่อ ส่วนแม่ไม่มีรายได้อยู่กับบ้านและไม่ค่อยชอบที่จะออกนอกบ้านด้วยมีร่างกายที่เคลื่อนไหวลำบาก พี่ชายคนโตแต่งงานแยกครอบครัวไป พี่ชายคนที่สองเสียชีวิต ดังนั้นที่บ้านจึงอยู่กัน พ่อ แม่ และ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) ซึ่งก็ต้องช่วยพ่อแม่ทำมาหากิน พื้นฐานความรักความอบอุ่นในครอบครัวไม่ใช่สาเหตุที่นำไปสู่การกระทำความผิด

กิจกรรม CHECK ระดับความสุข : ให้ผู้ต้องขังได้สำรวจระดับความสุขของตัวเองในขณะปัจจุบัน ระดับ ๑ - ๕ จากน้อยมากไปถึงมากที่สุด ผู้ต้องขังในกลุ่มคดีเพศส่วนใหญ่เลือกปานกลาง ซึ่งก็รวมถึง น.ช.เพชร (นามสมมุติ) วิเคราะห์พฤติกรรมจากกิจกรรมนี้ได้ว่า คล้อยตามความคิดของเพื่อน ไม่มีภาวะผู้นำ ไม่กล้าแสดงออกซึ่งก็สอดคล้องกับบุคลิกภาพและระดับสมองที่ค่อนข้างช้า

กิจกรรมทักษะชีวิต : โจทย์ที่วิทยากรตั้งคือ “ให้ผู้ต้องขังเลือกทักษะชีวิตที่คิดว่าสำคัญสำหรับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง?” น.ช.เพชร (นามสมมุติ) เลือก ทักษะการสื่อสาร ด้วยเหตุผลเพราะเมื่อเจอใครที่ไม่รู้จักเราต้องพูดคุยเพื่อรู้จักเขาก่อน จากคำตอบแสดงออกซึ่งความไม่ซับซ้อนทางความคิดของน.ช.เพชร (นามสมมุติ)

กิจกรรม : ทางกลับบ้าน

กิจกรรมทางกลับบ้านเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้ต้องขังเขียนแผนที่การเดินทางไปยังบ้านที่ตนเองจะพักอาศัยหลังพ้นโทษ กิจกรรมนี้ได้ถูกออกแบบขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการฝึกเขียน วาด และ การจัดกระบวนการคิดทางสมองอย่างเป็นระบบ เป้าหมายของผลงานคือการส่งต่อ

ข้อมูลด้านแผนที่บ้านของผู้ต้องขัง ลำดับแรกคือกรณีพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษ ให้กับสำนักงานคุมประพฤติ เพื่อการสืบเสาะข้อมูลในพื้นที่บ้านของผู้ต้องขัง ลำดับสองคือนำส่งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE) กรณีขอค่าพาหนะกลับบ้าน การเยี่ยมบ้านกรณีขอรับทุนประกอบอาชีพ และการติดตามหลังพ้นโทษในความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก สำหรับ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) เป็นกรณีเตรียมความพร้อมลำดับแรก จากกิจกรรมนี้ทำให้ทราบข้อมูลเชิงลึกรายละเอียดที่ตั้งของบ้าน กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์และพรสวรรค์ในด้านศิลปะการวาดภาพที่แฝงในตัวของ น.ช.เพชร (นามสมมุติ)

บทสรุป ในพื้นที่โลกสี่เหลี่ยม

มนุษย์มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านร่างกาย พื้นฐานครอบครัว ระดับความรู้ ฯลฯ องค์กรประกอบต่างๆ เหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรม อุปนิสัย โอกาส และทางเลือกในการดำเนินชีวิต

น.ช.เพชร (นามสมมุติ) เป็นอีกหนึ่งบุคคลที่ขาดและด้อยเกือบทุกด้าน มูลเหตุการกระทำผิดในกรณีศึกษาประเภทคดีเพศนี้ ไม่ได้เกิดจากปัญหาทางจิตเวชของผู้กระทำ แต่ด้วยปัจจัยแวดล้อมทำให้เกิดเหตุขึ้น

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ น.ช.เพชร (นามสมมุติ) จะพ้นโทษ ในกรณีปล่อยตัวตามคำสั่งศาล ซึ่งในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความช่วยเหลือและเตรียมความพร้อมก่อนถึงวันปล่อยตัว **ด้านการสืบค้นติดต่อญาติ** : ให้ความช่วยเหลือในการค้นหาและติดต่อญาติ แต่ไม่พบข้อมูลที่สามารถติดต่อได้ ซึ่งในส่วนนี้เจ้าหน้าที่กำลังพยายามอย่างต่อเนื่องในการให้ความช่วยเหลือ **ด้านความรู้** : นำบทเรียนเพื่อการรู้หนังสือ อ่าน-เขียนภาษาไทย และฝึกอ่าน -เขียนตัวเลข **ด้านสุขภาพจิต** : ให้เข้ารับคำปรึกษาพูดคุยกับนักจิตวิทยาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเริ่มต้นการใช้ชีวิตหลังพ้นโทษ นี่คือบทสรุปการควบคุม แก้ไข พัฒนาในพื้นที่โลกสี่เหลี่ยม แต่บทสรุปในการหาที่ยืนในพื้นที่ที่เหมาะสมในโลกกลมๆภายนอก นายเพชร (นามสมมุติ) ยังต้องรอพิสูจน์และต้องเรียนรู้ต่อไป ในความคาดหวังเพียงขอให้บทเรียน ๑๒ ปี ๘ เดือน ๑๒ วัน เป็นบทเรียนที่มีค่าที่ทำให้คนที่ก้าวผิดกลับเป็นคนที่ดีได้ตามทางที่พอเหมาะสำหรับเขา